

พัฒนาการของสังคมกับวัตถุ

โดย

นายนิรันดร์ แข็งขันธุ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประติมากรรม

ภาควิชาประติมากรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

พัฒนาการของสังคมกับวัตถุ

โดย

นายนิรัน แฉิ่งขันธุ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประติมากรรม

ภาควิชาประติมากรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

DEVELOPMENT OF SOCIAL AND MATERIAL

By

Niran Kangkhan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF FINE ARTS

Department of Sculpture

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2009

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “พัฒนาการของสังคม
กับวัตถุ” เสนอโดย นายนิรัน แฉงขันธุ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาประติมากรรม

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ศราวุธ ดวงจำปา
2. รองศาสตราจารย์วิชัย สิทธิรัตน์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ถนอมจิตร ชุ่มวงศ์)
...../...../.....

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เข็มรัตน์ กองสุข)
...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์ศราวุธ ดวงจำปา)
...../...../.....

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิชัย สิทธิรัตน์)
...../...../.....

48002206 : สาขาวิชาประติมากรรม

คำสำคัญ : ศูนย์ภาพทางสังคม/วัสดุ

นิรัน เจริญชัย : พัฒนาการของสังคมกับวัตถุ. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อ.ศราวุธ
ดวงจำปา และ รศ.วิชัย สิทธิรัตน์

เนื่องจากการดำเนินชีวิตของสังคมปัจจุบันที่มีการพัฒนาในเรื่องของวัตถุ เพื่อ
ปรับสภาพให้เกิดความสมดุลในสังคมการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและ
รวดเร็ว สิ่งเหล่านี้เป็นปรากฏการณ์สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตกับวัตถุ
ที่มีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคมที่มีการพัฒนาการอย่างไม่สิ้นสุด สังคมมีการพัฒนาไปไกล
เท่าไร เทคโนโลยีก็มีพัฒนาการและมีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น ความชัดเจนในสังคมปัจจุบันได้
เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างผลงานทัศนศิลป์ที่สามารถถ่ายทอดความคิด อารมณ์ ความรู้สึก
ส่วนตัวในศิลปะนิพนธ์ชุดนี้

ภาควิชาประติมากรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. 2.

48002206 : MAJOR : SCULPTURE
KEY WORD : SOCIAL / MATERIAL

NIRAN KHANGKAN : DEVELOPMENT OF SOCIAL AND MATERIAL. THESIS
ADVISORS : SARAYUTH DUANGJUMPA AND ASSOC . PROF. WICHAI SITTHIRAT , pp.

According to the change of lifestyle in society nowadays to the materials society and those materials and invention are invented to facilitate our life. The inventions are the important phenomenon simplifies the relationship between life and materials in the endless changing society. The more develop the society is, the better in technology and its importance will take effect in the society. From this point, the sculptor was inspired to create this piece of art which expresses emotion and feeling within this Art Thesis.

Department of Sculpture Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2009
Student's signature
Thesis Advisors' signature 1. 2.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอโน้มระลึกถึงบุญคุณของบิดามารดาของข้าพเจ้า พี่น้อง และผู้มีอุปการะคุณทุกท่าน ที่คอยเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา ขอรำลึกถึงพระคุณครูบาอาจารย์ที่ท่านซึ่งประกอบด้วย อาจารย์นันทวิวรรณ จันทะผลิน, รองศาสตราจารย์วิชัย สิทธิรัตน์, รองศาสตราจารย์เข็มรัตน์ กองสุข, อาจารย์ศราวุธ ดวงจำปา และอาจารย์ในภาควิชาประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่คอยให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาความคิด การสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาผลงาน และขอบคุณพี่น้อง เพื่อน พี่งมิตรสหายทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของเรื่อง.....	1
จุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์.....	2
ขอบเขตการสร้างสรรค์.....	2
วิธีการศึกษา.....	3
2 ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์.....	4
ที่มาของแนวคิดและแรงบันดาลใจ.....	4
การสร้างรูปทรง.....	5
เนื้อหา.....	5
ทัศนคติเกี่ยวกับการสร้างสรรค์.....	6
3 วิธีการดำเนินงาน.....	10
แนวคิดและแรงบันดาลใจ.....	10
เทคนิควิธีการและรูปแบบการนำเสนอ.....	10
4 การดำเนินการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์.....	42
ช่วงเวลาการสร้างสรรค์ผลงานก่อนเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์.....	42
ช่วงระยะเวลาการสร้างสรรค์ผลงานเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์.....	42
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	43
5 บทสรุป.....	44
บรรณานุกรม.....	45
ประวัติผู้วิจัย.....	46

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	สแตนด์กีวีช “ไม่มีชื่อ”.....	8
2	ข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาค้นคว้า.....	9
3	ข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาค้นคว้า.....	10
4	ภาพแหล่งที่มาในการสร้างรูปทรง.....	11
5	ภาพแหล่งที่มาในการสร้างรูปทรง.....	12
6	ภาพแหล่งข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างสรรค์.....	13
7	ภาพเปรียบเทียบที่มากับวัสดุ.....	14
8	ภาพเปรียบเทียบที่มากับวัสดุ.....	15
9	ภาพแหล่งข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างสรรค์.....	16
10	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ 2 มิติ ชั้นที่ 1.....	20
11	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ 2 มิติ ชั้นที่ 2.....	21
12	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ 3 มิติ ชั้นที่ 1.....	22
13	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ 3 มิติ ชั้นที่ 2.....	23
14	ขั้นตอนกระบวนการสร้างงาน.....	24
15	ขั้นตอนกระบวนการสร้างงาน.....	25
16	ขั้นตอนกระบวนการสร้างงาน.....	26
17	ขั้นตอนกระบวนการสร้างงาน.....	27
18	ผลงานชั้นที่ 1 ชื่อ “โครงสร้างของการเคลื่อนไหว”.....	28
19	ผลงานชั้นที่ 1 ชื่อ “โครงสร้างของการเคลื่อนไหว”.....	29
20	ผลงานชั้นที่ 1 ชื่อ “โครงสร้างของการเคลื่อนไหว”.....	30
21	รายละเอียดผลงานชั้นที่ 1.....	31
22	รายละเอียดผลงานชั้นที่ 1.....	32
23	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ 2 มิติ ชั้นที่ 2.....	33
24	ผลงานชั้นที่ 2 ชื่อ “พลังของความเคลื่อนไหว”.....	34
25	ผลงานชั้นที่ 2 ชื่อ “พลังของความเคลื่อนไหว”.....	35
26	ผลงานชั้นที่ 2 ชื่อ “พลังของความเคลื่อนไหว”.....	36
27	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ 2 มิติ ชั้นที่ 3.....	37
28	ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ 2 มิติ ชั้นที่ 3.....	38

ภาพที่		หน้า
29	ผลงานชิ้นที่ 3 ชื่อ “โครงสร้างของการเคลื่อนไหว 2”.....	39
30	ผลงานชิ้นที่ 3 ชื่อ “โครงสร้างของการเคลื่อนไหว 2”.....	40
31	ผลงานชิ้นที่ 3 ชื่อ “โครงสร้างของการเคลื่อนไหว 2”.....	41

บทที่ 1

บทนำ

การสร้างสรรคผลงานประติมากรรมที่สื่อสารด้วยวัสดุซึ่งแสดงรูปทรง 3 มิติที่ผ่านกระบวนการทางด้านความคิด อาจสร้างด้วยวัสดุต่างๆที่ศิลปินได้คัดเลือกมาเพื่อให้เกิดผลในการแสดงออกในด้านการสร้างรูปทรงให้มากที่สุด การฝึกฝนปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ทั้งด้านความคิด รูปทรงย่อมเป็นการสร้างเสริมพุทธิปัญญาสำหรับการนำมาใช้ในการพัฒนาการสร้างสรรคผลงานในการแสดงออกของตนเอง ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสังคม

ในปัจจุบันสังคมได้มีการพัฒนาทางด้านวัตถุ การสร้างเครื่องมือและเครื่องจักรกลเพื่อนำมาตอบสนองกับความต้องการต่อสังคม ซึ่งเป็นบ่อเกิดทางด้านความคิด ความรู้สึก ในการสร้างสรรครูปทรงที่มีความหมายที่สอดคล้องกับสังคม พร้อมทั้งสื่อความคิดในการรับรู้และนำมาถ่ายทอดเป็นผลงานด้านศิลปะ ที่สามารถแสดงถึงจินตนาการและความรู้สึกและเทคนิคที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน

การนำเสนอผลงานประติมากรรมในโครงการวิทยานิพนธ์ในภาคเอกสารฉบับนี้ ผู้เขียนได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาเรียนรู้ในลักษณะการค้นหารูปทรง ทิศทางรวมทั้งทัศนธาตุและการเสนอข้อมูล โดยศึกษาข้อมูลการเคลื่อนไหวที่มีในสังคมปัจจุบัน ที่นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรคผลงานประติมากรรมชุด“พัฒนาการของสังคมกับวัตถุ” โดยมีโครงสร้างทางรูปทรงที่บ่งบอกถึงการพัฒนาการของสังคมและเทคโนโลยีที่มีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา

ความสำคัญของเรื่อง

การเสนอวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง “พัฒนาการของสังคมกับวัตถุ” เป็นผลงานประติมากรรมที่สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองต่อสังคม โดยนำความรู้จากการศึกษาทางด้านศิลปะมาผสมผสานกับแนวความคิด เพื่อให้เกิดผลทางด้านรูปทรงและการพัฒนาการของมนุษย์ จากการที่ได้สังเกตและเรียนรู้คุณลักษณะจากสิ่งประดิษฐ์ต่างๆที่มีความสัมพันธ์กับรูปทรงและโครงสร้างที่หลากหลายของมนุษย์ ทำให้เห็นลักษณะพิเศษของวัตถุที่คล้ายคลึงโครงสร้างมนุษย์ทั้งในด้านรูปทรง การเคลื่อนไหว เป็นจุดบ่งบอกถึงการพัฒนาการที่ไม่หยุดนิ่ง การที่ได้นำของทั้งสองสิ่งมาประกอบกันเป็นรูปทรงทำให้บังเกิดผลได้อย่างเหมาะสมกลมกลืน

เนื้อหาสาระข้างต้นนี้ เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่ต้องการสื่อแสดงออกให้เห็นถึงความสัมพันธ์และการพัฒนาของมนุษย์ โดยถ่ายทอดผ่านทางศิลปะในรูปแบบประติมากรรมชุด “พัฒนาการของสังคมกับวัตถุ” การแสดงลักษณะของวัตถุที่นำมาประกอบเป็นรูปทรง โครงสร้าง พื้นผิว และปริมาตร เพื่อสื่อถึงความรู้สึกความเคลื่อนไหวและความมีพลังในรูปแบบประติมากรรมชุดนี้

จุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์

1. ต้องการนำเสนอแนวคิดที่สอดคล้องในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม เพื่อให้เห็นโครงสร้างความรู้สึกและจินตนาการทางด้านรูปทรง
2. ต้องการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับเทคโนโลยี โดยนำรูปทรงที่มนุษย์สร้างขึ้นมาผสมผสานจินตนาการ เพื่อสร้างรูปทรงให้ความรู้สึกและสอดคล้องกับเนื้อหาได้อย่างกลมกลืน
3. ต้องการแสดงออกถึงวิวัฒนาการของมนุษย์ที่ไม่หยุดนิ่งผ่านผลงานศิลปะ โดยอาศัยโครงสร้างจากธรรมชาติมาสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดรูปทรงในแบบประติมากรรมสมัยใหม่
4. ต้องการแสดงบทบาทของวัตถุที่นำมาประกอบใช้เป็นรูปทรงอันส่งผลต่อเนื้อหาและกระตุ้นความรู้สึกต่อผู้ชม
5. เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาผลงานประติมากรรมในชุดต่อไปและแนวทางแก่ผู้ที่สนใจในงานผลงานชุดนี้

ขอบเขตการสร้างสรรค์

ขอบเขตเขตการศึกษาในโครงการวิทยานิพนธ์ เป็นการนำเสนอในรูปแบบแนวความคิดผ่านรูปทรงโดยการนำวัสดุที่มีลักษณะคล้ายรูปทรงของธรรมชาติเช่น เหล็กที่เป็นส่วนประกอบของเครื่องยนต์และเครื่องจักรกลมาประกอบเข้าด้วยกันในรูปแบบนามธรรม ที่แสดงความเคลื่อนไหวและทรงพลังด้วยตัวของมันเอง

ในส่วนของเนื้อหาได้ศึกษาจากสภาวะแวดล้อมในสังคมปัจจุบันที่มีการสร้างสิ่งประดิษฐ์กันอย่างต่อเนื่อง ผลที่ได้จากการสร้างสรรค์ผลงานและการวิเคราะห์ถึงปัญหาภัยกับการแก้ไข จะนำไปสู่แนวคิด จินตนาการ เพื่อพัฒนาการด้านศิลปะขั้นสูงในอนาคต

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 ศึกษาข้อมูลจากสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน

1.2 รวบรวมข้อมูลจากตำราทางศิลปะและตำราอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องพ้องกันกับเนื้อหา ตลอดจนผู้มีประสบการณ์

1.3 ศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะของทัศนธาตุทางประติมากรรมให้สอดคล้องกับแนวคิด เทคนิคและวิธีการ

1.4 ประมวลผลความคิดจากประสบการณ์ด้านต่างๆที่ได้จากสภาวะแวดล้อมของสังคม

2. การปฏิบัติการ

2.1 ร่างแบบ 2 มิติเพื่อหารูปทรงและองค์ประกอบให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2 สร้างแบบจำลอง 3 มิติเพื่อทดสอบโครงสร้างและองค์ประกอบทั้งสี่ด้าน

2.3 นำผลงานจำลองเข้าสู่การวิจารณ์โดยคณาจารย์ที่เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะเพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้น

2.4 วางแผนทางด้านเทคนิควิธีการในการนำไปขยายตามขนาดที่กำหนด

2.5 สร้างผลงานประติมากรรมด้วยโลหะ ด้วยวิธีการ ตัด คัด ประกอบผลงานในโครงการวิทยานิพนธ์

บทที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์

การศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลทั้งทางตำราและการวิเคราะห์จากประสบการณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ต้องการแสดงออกมาเป็นข้อมูล เพื่อเป็นการสนับสนุนแนวคิดและวิธีการเฉพาะตัวของผู้สร้างงาน ทำให้การสร้างสรรค์ผลงานเกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น และเป็นการเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาในการสร้างสรรค์ผลงานขั้นต่อไป

ที่มาของแนวคิดและแรงบันดาลใจ

ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจของโลกย่อมก่อให้เกิดการแข่งขันและพัฒนาด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในสังคม ดังนั้นความเจริญของเครื่องจักรจึงเป็นส่วนสำคัญของการดำรงชีวิตของมนุษย์ที่มีอาจหลีกเลี่ยงผลกระทบต่อวิถีความเป็นอยู่ ซึ่งเป็นไปตามความแตกต่างของลักษณะ โครงสร้างทางความคิด สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา

การนำเอาความเจริญก้าวหน้าทางเครื่องจักรกลมาผลิตสิ่งต่างๆที่อำนวยความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต และยังส่งผลสู่ความเจริญความมั่นคงของสังคมที่ต้องมีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตกับสภาพแวดล้อมทางเครื่องจักรกลจึงเป็นบรรทัดฐานทางสังคมที่กำหนดให้เห็นถึงควมคิด ความรู้สึกของชีวิตในสภาวะนั้น ซึ่งนับได้ว่ามนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมที่ไม่อาจแยกออกจากกันได้

ในสภาวะปัจจุบันความอยู่รอดของสังคมและสิ่งแวดล้อมขึ้นอยู่กับการพัฒนาการ เพื่อประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆเพื่อนำมาตอบสนองความต้องการของสังคมตลอดเวลา สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมที่ถ่ายทอดและมุ่งเน้นในทางความเจริญทางด้านวัตถุที่มีความเคลื่อนไหวที่มีอยู่รอบตัวเราและรอบข้าง

ตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นล้วนเป็นสิ่งที่น่าสนใจ เมื่อความสัมพันธ์ของธรรมชาติและเทคโนโลยีสะท้อนให้เห็นถึงความสอดคล้องกลมกลืน และกระตุ้นให้ตระหนักถึงสภาพจิตใจของมนุษย์ซึ่งในสภาพสังคมปัจจุบัน สภาพสภาวะที่ต้องพึ่งพาสิ่งต่างๆเพื่อความอยู่รอดแต่มนุษย์มีความเชื่อมั่นว่า มนุษย์เองจะสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงในอนาคตซึ่งเป็นไปในทางที่ดีขึ้น ตราบใดที่มนุษย์รู้ค่าของสรรพสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นภายใต้กฎเกณฑ์ของธรรมชาติ ดังทัศนะของ

Fernand Leger ที่กล่าวว่า “มนุษย์เป็นผู้กำหนดสรรพสิ่งทั้งหมด ในทำนองเดียวกันสรรพสิ่งทั้งหลายก็เป็นส่วนกำหนดมนุษย์ด้วย”¹

การสร้างรูปทรง

เป็นการพัฒนาคลี่คลายรูปทรงของเครื่องจักรกลนำมาสร้างสรรค์ให้เป็นรูปทรงใหม่ที่สอดคล้องกับการแสดงออกทางความคิด อารมณ์ และความรู้สึกแบบใหม่ ซึ่งเป็นการผนึกรวมทางพุทธิปัญญา และการมองดูสิ่งต่างๆของรูปทรงเครื่องจักรกลให้เห็นถึงแก่นแท้ โครงสร้าง ความหมาย ที่ตอบโต้กับจินตนาการเพื่อสร้างสรรค์จินตภาพ(Image) ให้เป็นสัญลักษณ์ทางรูปทรงที่แสดงออกของทัศนธาตุของผลงานประติมากรรม ซึ่งผ่านกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผลที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาต่างๆในการแสดงออกของผลงานประติมากรรมตามที่ พิทโซนี ได้กล่าวว่า “งานศิลปะคือการแก้ปัญหาที่ไม่สามารถตั้งเป็นสูตรตายตัวได้ ก่อนหน้าที่จะพบคำตอบการก่อตัวของปัญหาอยู่ในส่วนหนึ่งของคำตอบ”²

แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกของรูปทรงที่เคลื่อนไหวหมุนเวียน ที่เกิดจากรูปทรงที่ซับซ้อนและต่อเนื่องสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน จะเป็นส่วนช่วยให้เส้นต่างๆสัมพันธ์กันในการเคลื่อนไหวไปตามรูปทรงที่โค้ง นูน เว้า แหว่ง เหลี่ยม พร้อมทั้งก่อให้เกิดจังหวะที่ว่างของรูปทรงซึ่งเกิดจากการตัด การต่อ และการตัดทอนบางส่วน การเพิ่มเน้นปริมาตรบางส่วนเพื่อเน้นความสำคัญเพื่อสร้างให้เกิดจังหวะและพลังของความเคลื่อนไหว ให้มีความสัมพันธ์กับรูปทรงตามความรู้สึกที่สอดคล้องกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงของชีวิต

เนื้อหา

เนื้อหาคือความหมายของงานศิลปะที่แสดงออกผ่านรูปทรงทางศิลปะ(Artistic Form) เนื้อหาของงานศิลปะแบบรูปธรรม เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของเนื้อเรื่อง แนวเรื่อง รูปทรงเป็นคุณลักษณะฝ่ายนามธรรมของศิลปะที่สัมพันธ์ทางด้านผู้ชม ซึ่งในการสร้างสรรค์ประติมากรรมชุดนี้แบ่งเป็น 2 ส่วนได้แก่ เนื้อหาทางด้านรูปทรง และเนื้อหาทางด้านเรื่องราว

¹ กัจจกร สุนทรพงษ์ศรี, ศิลปะสมัยใหม่, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2528), 178.

² สาทิศ ชูแสงโต, สถาปัตยกรรมรูปทรงที่ว่าง-การจัดภาคแรก, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ ภาควิชาศิลปะสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, 2527),

1. เนื้อหาทางด้านรูปทรง

เป็นเนื้อหาที่เกิดจากการผสมผสานกันระหว่างทิศทางของเส้นและทัศนธาตุในรูปทรง เป็นการสร้างรูปทรงที่สลับซับซ้อน ประกอบกันเป็นรูปทรงแบบนามธรรม(Abstract Form)ที่แสดงถึงคุณลักษณะของวัตถุโดยผ่านกระบวนการจัดการตัดทอนและเพิ่มปริมาตรบางส่วน เพื่อเน้นใจความสำคัญในรูปทรง การกำหนดทิศทางของเส้นในตัวเอง ก่อให้เกิดความรู้สึกในเรื่องของพลังความเคลื่อนไหวในทางสุนทรียภาพด้านศิลปะ

2. เนื้อหาด้านเรื่องราว

การสร้างรูปทรงในผลงานชุดนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับความหมายของเรื่องและแนวเรื่อง ผู้เขียนได้นำวัสดุที่มีลักษณะคล้ายคลึงในส่วนที่เป็น โครงสร้างของมนุษย์มาผ่านกระบวนการ ตัด ตัด เชื่อม การใช้ปริมาตร เส้นโค้ง วงกลม เหล่านี้ก่อให้เกิดอารมณ์ในเรื่องของความสัมพันธ์ของรูปทรง ความมีกำลัง ความเคลื่อนไหว เป็นต้น

การแสดงผลโดยใช้สื่อเป็นผลงานประติมากรรมที่มีลักษณะของรูปทรงที่เป็นเรื่องราวของโครงสร้างจากรูปทรงกระดูกของมนุษย์ เพื่อให้เห็นถึงการพัฒนากายของมนุษย์และวัตถุที่มีการเคลื่อนไหวเป็นไปพร้อมกันตามทางเทคโนโลยีและการปรับสภาพให้เข้ากันเสมือนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้อย่างสมบูรณ์

เรื่องราวที่นำมาถ่ายทอดจากความรู้สึกและจินตนาการ จากจินตนาการได้นำมาสร้างสรรค์เป็นรูปธรรม เพื่อเป็นสิ่งรวมทางด้านความคิด อารมณ์ ความรู้สึก เป็นการสื่อให้เห็นถึงพัฒนากายของสังคมกับวัตถุ

ทัศนคติเกี่ยวกับการสร้างสรรค์

หลักเกณฑ์ในการจัดองค์ประกอบแห่งศิลป์มีความจำเป็นต่อการสร้างศิลปะแต่ละแขนง แต่ก็มีได้มีกฎเกณฑ์ตายตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจในการจัดองค์ประกอบของศิลป์และของแต่ละคนว่ามีแนวโน้มไปในทิศทางใด

ในด้านความคิดจากการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ เกี่ยวข้องกับการแสดงผล โดยมิที่มาจากรูปทรงทางธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตในปัจจุบัน ซึ่งมีการเน้นไปในเรื่องรูปแบบของงานมีลักษณะเป็นรูปทรงที่ผสมผสานสอดคล้องกันระหว่างวัตถุกับเนื้อหา แสดงออกถึงแนวเรื่องที่ต้องการถ่ายทอดเป็นรูปทรงที่ถูกตัดทอนจนเป็นรูปทรงแบบนามธรรม(Abstract Form) โดยมีแนวคิดในการถ่ายทอดรูปแบบและแนวคิดที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับความคิดในการสร้างสรรค์นอกเหนือไปจากการเรียนรู้ศึกษาศิลปะ

1. แนวคิดในการถ่ายทอดรูปแบบ

สิ่งที่เราคุ้นเคยได้แก่สภาพแวดล้อม การดำรงอยู่สิ่งต่างๆรอบตัวเราที่มีบทบาทเกี่ยวข้องซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามสภาพการณ์ของแต่ละบุคคลที่จะสัมผัสได้มากน้อยเท่าใด เป็นเหตุผลประการหนึ่งที่ได้รับแรงบันดาลใจในเรื่องการสร้างสรรค์รูปทรง เมื่อเล็งเห็นบทบาทของความสำเร็จและบทบาทของสิ่งเหล่านี้ จึงได้ถ่ายทอดขึ้นเป็นสิ่งใหม่ด้วยวิธีการ วัสดุ ให้สอดคล้องกับเรื่องราวตรงตามจุดประสงค์ในการสร้างสรรค์ผลงาน

โครงสร้างของรูปทรงที่ถูกเพิ่ม ลด ตัดทอน คลี่คลายในผลงานแต่ละชิ้น ได้บ่งบอกถึงโครงสร้างสำคัญจากที่มาของรูปทรงที่เป็นโครงสร้างของมนุษย์ ที่ดำรงอยู่ในสังคมที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งเป็นลักษณะรูปแบบนามธรรม (Abstract Form) ซึ่งทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระที่จะเป็นสื่อถ่ายทอดให้กับผู้ดูได้สัมผัสทางด้านความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ และจินตนาการของความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติและเทคโนโลยีที่มีความเคลื่อนไหวอย่างไม่ที่สิ้นสุด

2. แนวคิดที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์

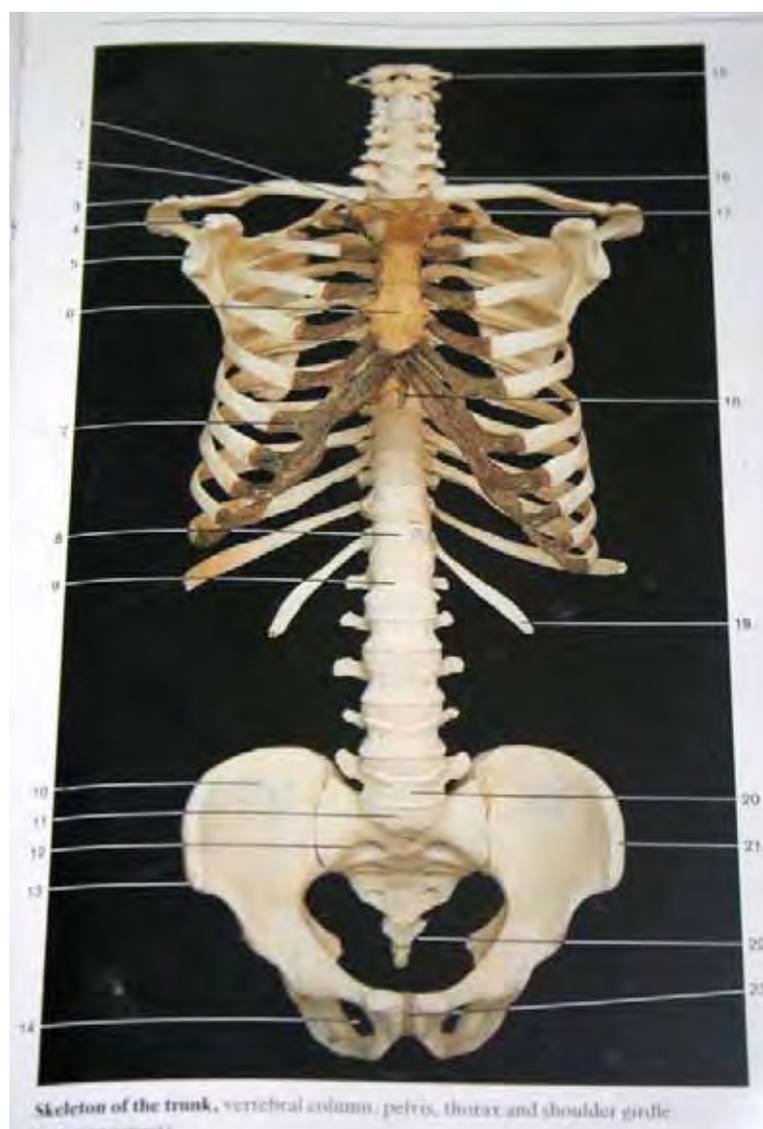
การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของศิลปิน ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา เกิดเป็นรูปแบบต่างๆเพื่อค้นหาความแปลกใหม่ มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิด เทคนิค รูปแบบ และวิธีการสร้างสรรค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุคศิลปะสมัยใหม่ลัทธิต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย คิวบิสม์(Cubism) เป็นลัทธิที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อกระบวนการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์มากที่สุดลัทธิหนึ่ง

คิวบิสม์(Cubism) ลัทธิบาศกัณนิย-ปริมาตรนิย-คิวบิสม์เป็นลัทธิที่มีเอกลักษณ์ โดดเด่นทั้งด้านกระบวนการแบบ(Style) และมโนทัศน์(Concept) นับเป็นการเสนอแนวทางการสร้างสรรค์ศิลปกรรมแนวใหม่แรกเริ่มแนวหนึ่งของคริสต์ศตวรรษที่ 20 ก่อให้เกิดอิทธิพลจนเปลี่ยนแปลงไปจากที่เคยทำมาในอดีตอย่างหลากหลาย³

³ กัจจ สุนทรพงษ์ศรี, ศิลปะสมัยใหม่, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2528),

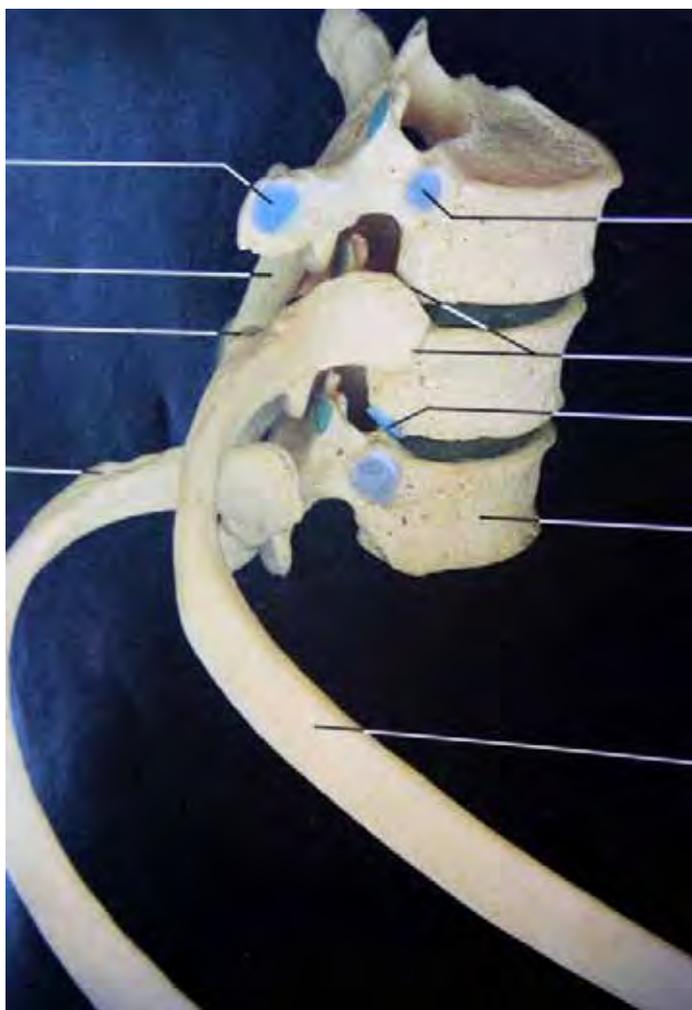
ภาพที่ 1 สแตนกีวิช “ไม่มีชื่อ”
(Untitled) 1964 สูง 49 นิ้ว
โลหะ Stable Gallery

ภาพที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาค้นคว้า

ภาพที่ 3 ข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาค้นคว้า

ภาพที่ 4 ภาพแหล่งที่มาในการสร้างรูปทรง

ภาพที่ 5 ภาพแหล่งที่มาในการสร้างรูปทรง

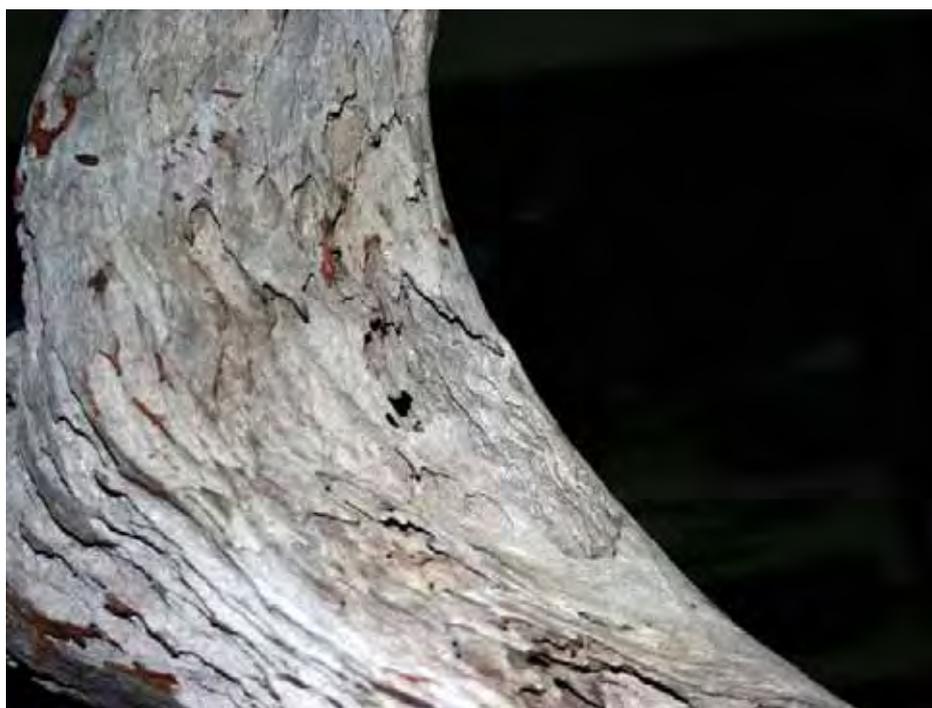
ภาพที่ 6 ภาพแหล่งข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างสรรค์

ภาพที่ 7 ภาพเปรียบเทียบที่มากับวัสดุ

ภาพที่ 8 ภาพเปรียบเทียบที่มากับวัสดุ

ภาพที่ 9 ภาพแหล่งข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างสรรค์

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

การสร้างสรรคผลงานในรูปแบบประติมากรรม วิธีการดำเนินงานจะเป็นส่วนสำคัญที่ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดและการแสดงออกอย่างเป็นระบบ และมีขั้นตอนที่ช่วยให้การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์บรรลุและสมบูรณ์แบบตามวัตถุประสงค์ตามวิธีการดังต่อไปนี้

แนวคิดและแรงบันดาลใจ

การสร้างสรรคผลงานประติมากรรมชุดนี้ ได้นำรูปทรงและโครงสร้างของมนุษย์เข้ามาเกี่ยวข้องโดยถือว่ามนุษย์เป็นผู้คิด ประดิษฐ์ และสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องจักรกลหรือเครื่องอำนวยความสะดวกทุก ๆ ด้าน ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ยิ่งสังคมมีการพัฒนามากเท่าไร เทคโนโลยีก็มีความสำคัญมากเช่นกัน ดังนั้นมนุษย์และเทคโนโลยีจึงเป็นส่วนหนึ่งในสังคมปัจจุบัน

สถานะในสังคมปัจจุบันซึ่งระบบอุตสาหกรรมเข้ามามีบทบาทยิ่งขึ้นทำให้สิ่งต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมได้รับผลกระทบ ชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เคยเป็นในอดีต ตลอดถึงผลกระทบที่เกิดต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในธรรมชาติรวมไปถึง ระบบนิเวศวิทยา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตัวมนุษย์เองในที่สุด และสิ่งที่เราไม่เคยคาดคิดเหล่านี้อาจแฝงคืบมาสู่มนุษย์ในรูปแบบของธรรมชาติก็เป็นได้ ดังนั้นมนุษย์เท่านั้นที่จะตระหนักถึงสิ่งต่างๆที่มีอยู่ในธรรมชาติและนำกลับมาเป็นพลังในการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆเพื่อให้เกิดความสมดุลอย่างมีประสิทธิภาพ

เทคนิควิธีและรูปแบบการนำเสนอ

เทคนิควิธีในการนำเสนอผลงานประติมากรรมชุดนี้ เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองต่อรูปแบบที่เกิดจากการวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมของแนวความคิดซึ่งเป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม คือประติมากรรมที่สามารถสื่อความหมายถึงสัญลักษณ์การพัฒนาการของมนุษย์ที่มีต่อวัตถุ ทั้งหมดต้องอาศัยความสอดคล้องของกลวิธีที่นำมาใช้ทุกสรรพสิ่งต้องมีความหมายในตัวเอง เพื่อถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกตามจุดมุ่งหมายหลักของการสร้างสรรค์ ซึ่งข้าพเจ้าได้แยกทัศนธาตุที่เกิดจากกระบวนการสร้างสรรค์มาอธิบาย ดังนี้

1. รูปทรง (Form)

รูปทรงคือสิ่งที่มองเห็น ที่เกิดจากการประสานกันทางทัศนธาตุ เป็นการประกอบกันของโครงสร้างทางรูปทรงกับวัตถุ รวมทั้งรูปภายในกับรูปภายนอกที่มีความหมายและมีเอกภาพ ซึ่งจะมีคุณสมบัติเป็น 3 มิติ และสามารถแสดงออกทางอารมณ์ ความคิด และความงามในตัวเอง จากการประกอบขึ้นด้วยทัศนธาตุของรูปทรง

ในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมตามโครงการวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าต้องการสร้างสรรค์ผลงานที่สื่อความหมายทางความคิดในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีการพัฒนาพร้อมกับเทคโนโลยี ด้วยการนำวัสดุของเครื่องจักรกลที่มีลักษณะเป็นนามธรรมมาศึกษา และแปลงค่าเพื่อให้เกิดรูปทรงใหม่ทางศิลปะ ในการหาความเป็นไปของกฎเกณฑ์เหตุผลของการประสานกันในรูปทรง ที่จะเป็นตัวกำหนดจังหวะทิศทางในแง่มุมต่างๆของการแสดงออกในความรู้สึกเคลื่อนไหว การเชื่อมต่อระหว่างรูปทรงต่อรูปทรงทั้งภายในและภายนอกให้เกิดจังหวะที่ต่อเนื่อง การตัดทอนเพิ่มเติมของรูปทรง จะเป็นตัวกำหนดขอบเขตทิศทางของการหักเหของรูปทรงและที่ว่าง ที่มีความต่อเนื่องประสานสัมพันธ์กันอย่างมีเอกภาพ

การสร้างสรรค์รูปทรงประติมากรรมชิ้นใหม่ตามแนวความคิดนี้ ได้สร้างพื้นฐานทางความเข้าใจความเข้าใจในการสร้างสรรค์รูปทรงเพื่อสื่อความหมาย พร้อมทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการค้นหาเอกภาพของรูปทรงที่มีลักษณะเฉพาะตน

2. ทัศนธาตุ (Visual Elements)

ในรูปทรงมีการประสานลงตัวอย่างครบถ้วน เมื่อมีการศึกษาจึงต้อง มีการแยกทัศนธาตุแต่ละอย่างออกเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงหน้าที่และคุณลักษณะของแต่ละธาตุให้ชัดเจน ซึ่งทั้งนี้การจัดสรรให้ธาตุแต่ละธาตุมีบทบาทและหน้าที่ที่จะใช้ต่างกัน

3. เส้น (Line)

เส้น คือ การเคลื่อนที่ของจุดหรือจุดที่ต่อเนื่องกันอย่างไม่มีการสิ้นสุดซึ่งบ่งบอกถึงขอบเขต การใช้เส้นในผลงานประติมากรรมมีบทบาทช่วยเน้นความรู้สึกในเรื่องของโครงสร้างยังให้ความรู้สึกในทิศทางการจัดองค์ประกอบของรูปทรงนั้นๆ ในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ได้นำเส้นมาใช้ในลักษณะไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกถึงความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา

4. ปริมาตร (Volume)

ปริมาตรจะมีลักษณะเป็น 3 มิติ ที่มีความกว้าง ความยาว และความลึก ที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างระนาบที่เป็นขอบเขตของปริมาตรที่กำหนดถึงความราบเรียบ ความโค้ง ความนูน ซึ่งเป็นปริมาตรของที่ว่างที่ถูกแทนที่โดยมวล มีปริมาตรของรูปทรงที่แน่นตัน (Solid Form) กั้นเนื้อที่ในอากาศ

ในการศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบของลักษณะปริมาตรในแง่มุมต่างๆนี้ได้เป็นพื้นฐานของความคิดที่มีต่อรูปทรงให้มีความหมายและสอดคล้องกับเนื้อหา โดยมุ่งเน้นการนำลักษณะปริมาตรที่ทึบตันและมีระนาบแบนที่มีขนาดแตกต่างกันมาประกอบเพื่อให้เกิดจังหวะทิศทางที่แสดงให้เห็นถึงความเคลื่อนไหวของปริมาตรในรูปทรง

5. พื้นที่ว่าง (Space)

ที่ว่างเป็นระหว่างเนื้อที่อากาศที่ไม่มีขอบเขต ไม่มีรูปร่าง เป็นที่อยู่ของสิ่งต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดขอบเขตของรูปทรงในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมความสำคัญของที่ว่างที่อยู่รอบๆรูปทรงมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ารูปทรง เพราะการสร้างสรรค์รูปทรงที่สมบูรณ์ต้องอาศัยรูปแบบที่ว่างซึ่งเป็นทัศนธาตุที่มีบทบาทสำคัญในองค์ประกอบรูปทรง

ผลงานประติมากรรมชุดนี้ได้นำเอาอิทธิพลของที่ว่างที่โอบรอบรูปทรงเป็นการสร้างความเคลื่อนไหวไปตามจังหวะของความโค้งเว้า ที่มีขนาดแตกต่างของปริมาตรที่เชื่อมต่อในรูปทรงซึ่งเป็นการดึงเนื้อหาในการสร้างประติมากรรมชุดนี้

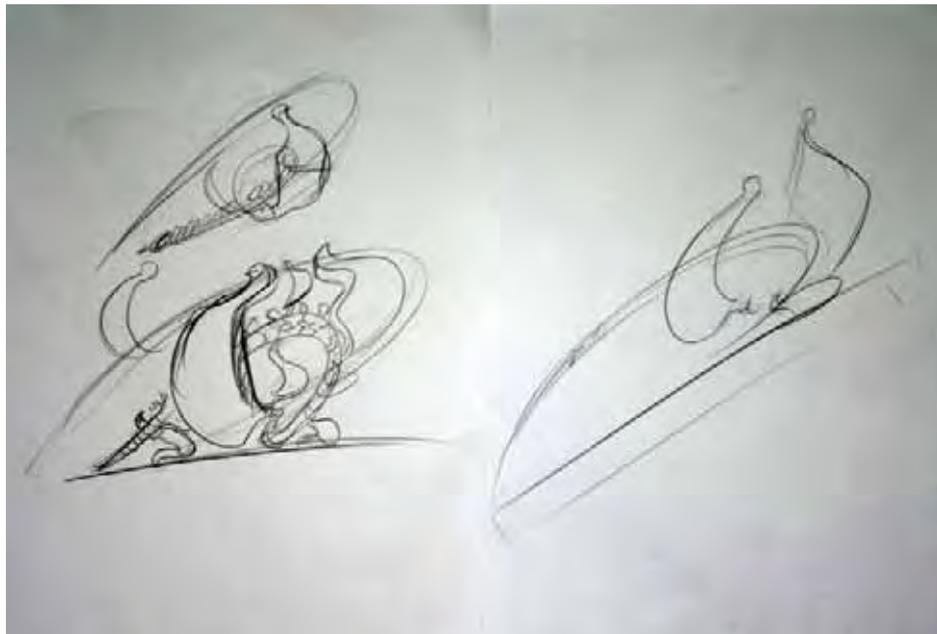
6. พื้นผิว (Texture)

พื้นผิวที่ใช้ในผลงานมี 2 ลักษณะคือ พื้นผิวที่เกิดจากการนำเอาวัสดุสำเร็จมาประกอบเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดลักษณะขรุขระ และเกิดจากการกระทำเช่น การเชื่อม การเคาะ ซึ่งมีผลต่อความรู้สึกถึงความหนักแน่นมีพลัง ในส่วนที่เป็นระนาบผิวเรียบส่งผลถึงลักษณะการไหลลื่น มีการเคลื่อนไหวในรูปทรง การใช้วัสดุที่มีคุณสมบัติต่างๆในตัวเป็นการกำหนดและเลือกสรรให้ตรงกับความรู้สึกในการสื่อถึงเนื้อหาสาระในงานได้ง่ายขึ้น

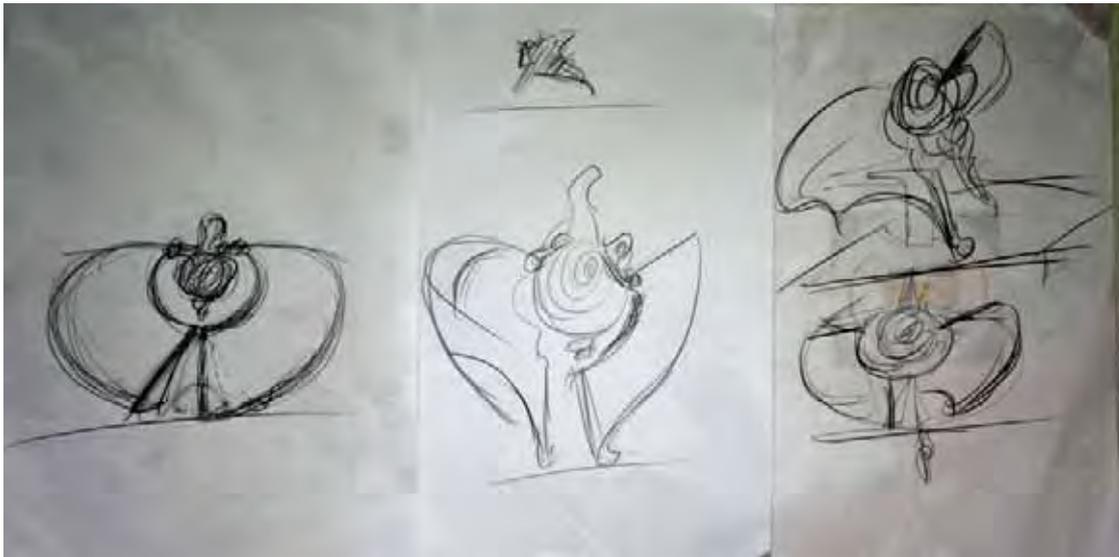
7. วัสดุ

วัสดุเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างรูปทรงในงานศิลปะ เนื่องจากวัสดุแต่ละชนิดจะมีความหมายและให้ความรู้สึกที่แตกต่างกัน การเลือกสรรคุณลักษณะของวัสดุที่สอดคล้องกับเนื้อหาในผลงาน ผู้สร้างจำเป็นต้องวิเคราะห์และศึกษาถึงหน้าที่ของวัสดุนั้น นำมาแปลค่าเพื่อให้เกิดความรู้สึกในผลงานให้มากที่สุด

วัสดุของผลงานได้เห็นถึงคุณลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ในตัวของมันเอง โดยเลือกชิ้นส่วนของเครื่องจักรกลที่มีลักษณะคล้ายโครงสร้างมนุษย์มาคลี่คลายและเพิ่มในส่วนที่ต้องการเน้นถึงความสำคัญให้สอดคล้องกับเนื้อหาได้มากที่สุด อีกทั้งวัสดุสามารถสร้างความรู้สึกถึงกำลังให้กับรูปทรงได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 10 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ 2 มิติ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 11 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ 2 มิติ ชั้นที่ 2

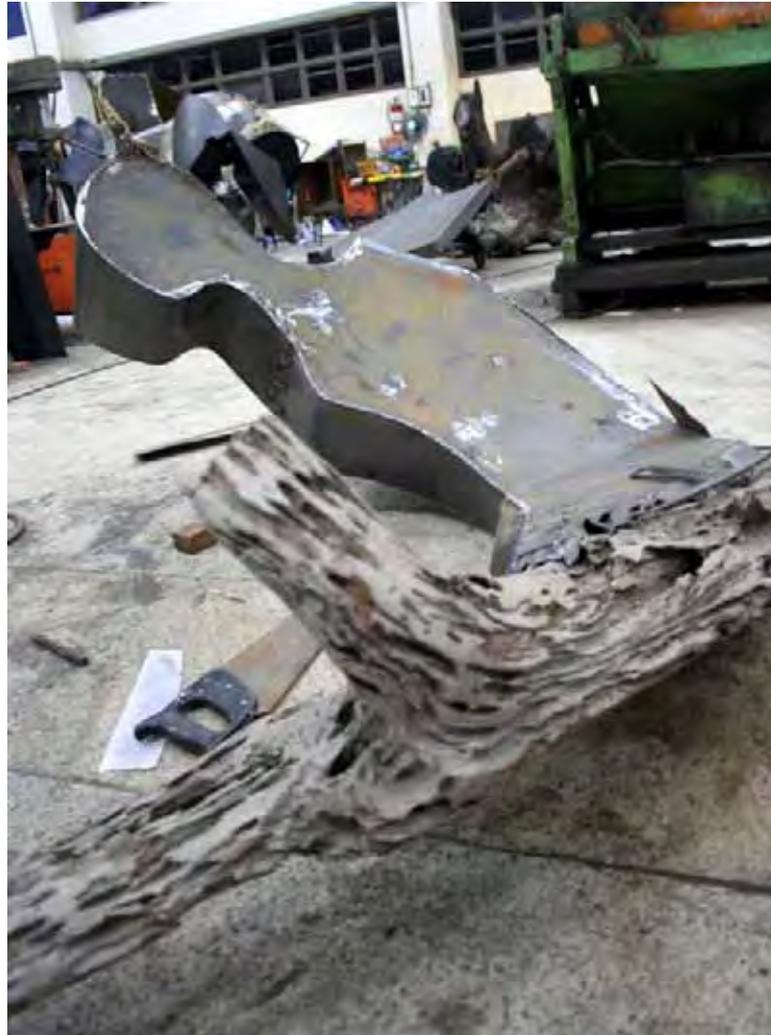
ภาพที่ 12 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ 3 มิติ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 13 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ 2 มิติ ชั้นที่ 2

ภาพที่ 14 ขั้นตอนกระบวนการสร้างงาน

ภาพที่ 15 ขั้นตอนกระบวนการสร้างงาน

ภาพที่ 16 ขั้นตอนกระบวนการสร้างงาน

ภาพที่ 17 ขั้นตอนกระบวนการสร้างงาน

ภาพที่ 18 ผลงานชิ้นที่ 1 ชื่อ “โครงสร้างของการเคลื่อนไหว”

เทคนิค เชื่อมโลหะ

ขนาด 160 x 180 x 120

ภาพที่ 19 ผลงานชิ้นที่ 1 ชื่อ “โครงสร้างของการเคลื่อนไหวน”
เทคนิค เชื่อมโลหะ
ขนาด 160 x 180 x 120

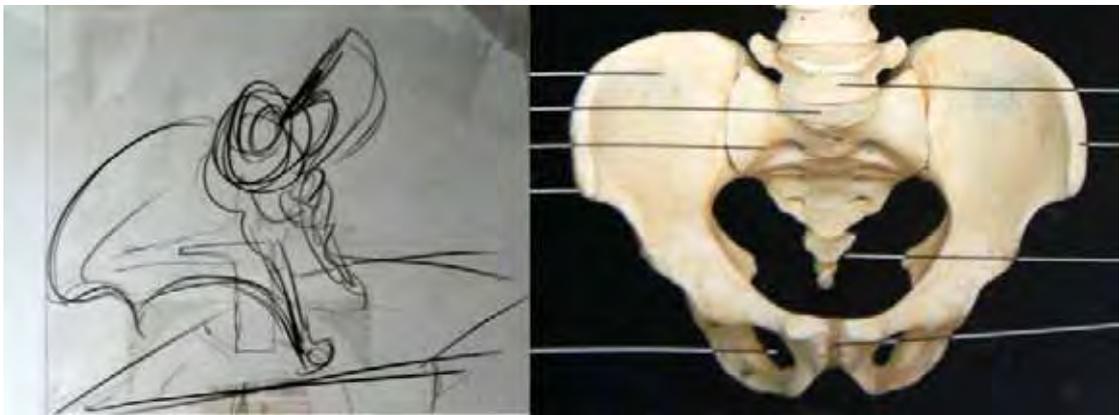
ภาพที่ 20 ผลงานชิ้นที่ 1 ชื่อ “โครงสร้างของการเคลื่อนไหว”
เทคนิค เชื่อมโลหะ
ขนาด 160 x 180 x 120

ภาพที่ 21 รายละเอียดผลงานชิ้นที่ 1

ภาพที่ 22 รายละเอียดผลงานชิ้นที่ 1

ภาพที่ 23 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ 2 มิติ ชั้นที่ 2

ภาพที่ 24 ผลงานชิ้นที่ 2 ชื่อ “พลังของความเคลื่อนไหว”

เทคนิค เชื่อมโลหะ

ขนาด 120 x 200 x 140

ภาพที่ 25 ผลงานชิ้นที่ 2 ชื่อ “พลังของความเคลื่อนไหว”
เทคนิค เชื่อมโลหะ
ขนาด 120 x 200 x 140

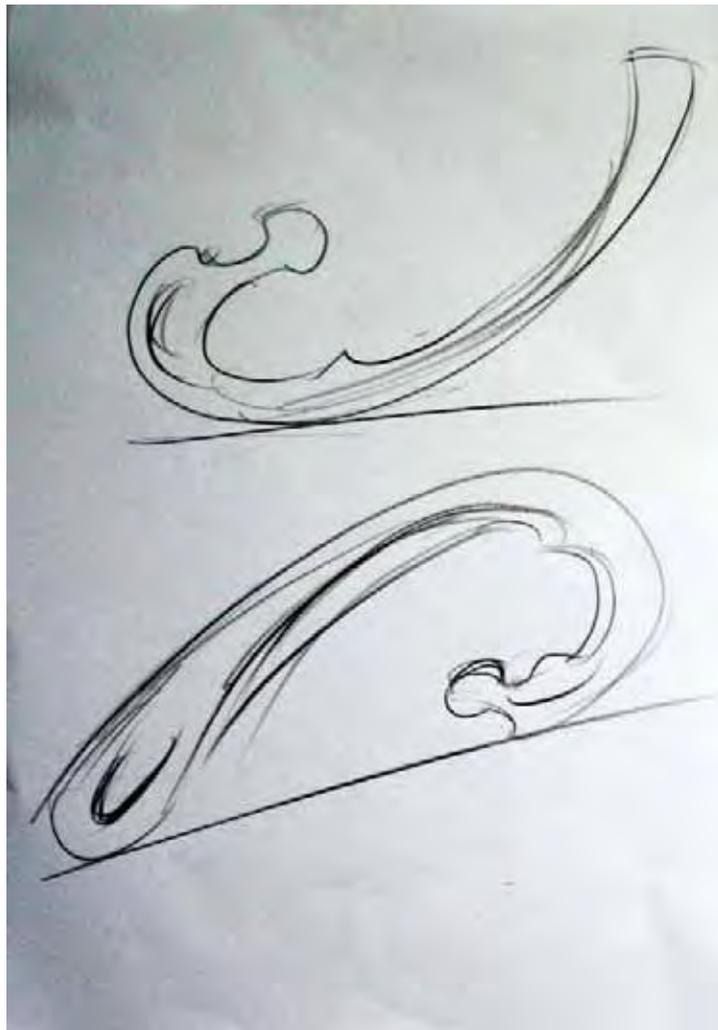
ภาพที่ 26 ผลงานชิ้นที่ 2 ชื่อ “พลังของความเคลื่อนไหว”

เทคนิค เชื่อมโลหะ

ขนาด 120 x 200 x 140

ภาพที่ 27 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ 2 มิติ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 28 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ 2 มิติ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 29 ผลงานชิ้นที่ 3 ชื่อ “โครงสร้างของการเคลื่อนไหว 2”

เทคนิค เชื่อมโลหะ

ขนาด 100 x 300 x 150 ซม.

ภาพที่ 30 ผลงานชิ้นที่ 3 ชื่อ “โครงสร้างของการเคลื่อนไหว 2”
เทคนิค เชื่อมโลหะ
ขนาด 100 x 300 x 150 ซม.

ภาพที่ 31 ผลงานชิ้นที่ 3 ชื่อ “โครงสร้างของการเคลื่อนไหว 2”
เทคนิค เชื่อมโลหะ
ขนาด 100 x 300 x 150 ซม.

บทที่ 4

การดำเนินการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

การศึกษาสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมตามโครงการวิทยานิพนธ์นี้ เป็นการนำเสนอ รูปทรงทางสัญลักษณ์ทางความคิด ที่มีต่อชีวิตความเป็นอยู่ของสภาพสังคมปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ด้วยการใช้รูปทรงและสัญลักษณ์ของความเคลื่อนไหวมาสร้างสรรค์ คลีคลาย เพื่อให้เกิดรูปทรงใหม่ โดยคำนึงถึงหลักสุนทรียศาสตร์เพื่อสื่อถึงความหมายชีวิตที่ยังมีความเจริญมากขึ้นเท่าไรความซับซ้อน การเคลื่อนไหว การผันแปรก็ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น

ในการสร้างสรรค์ประติมากรรมชุดนี้ได้พิจารณารูปแบบและเทคนิคให้สามารถตอบสนองต่อแนวความคิดและอารมณ์ความรู้สึก โดยแบ่งระยะเวลาของการศึกษาเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ช่วงเวลาการสร้างสรรค์ผลงานก่อนเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนเสนอโครงการวิทยานิพนธ์ได้ใช้รูปทรงและเนื้อหาที่ สอดคล้องเกี่ยวพันกับมนุษย์และเทคโนโลยี โดยเน้นวัสดุที่ได้จากการผลิตอุตสาหกรรมมา ประกอบให้เกิดทิศทางและรูปทรงที่สื่อถึงพัฒนาการของมนุษย์กับเทคโนโลยี มีการสร้างให้มี ลักษณะโครงสร้างเรขาคณิต(Geometric Form) เพื่อเกิดความรู้สึกของพลัง ทิศทาง เพื่อความรู้สึก ถึงการเคลื่อนไหวของรูปทรง

แนวความคิดชุดนี้ต้องการสื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของมนุษย์กับเทคโนโลยีที่ไม่ สามารถแยกจากกันได้

2. ช่วงระยะเวลาการสร้างสรรค์ผลงานเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์

จากการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ในชุดก่อนหัวข้อวิทยานิพนธ์ พบว่า ลักษณะของ งานขาดความน่าสนใจในรูปแบบและลักษณะเฉพาะตน ลักษณะการคลี่คลายของรูปทรงยังเกิดผล ต่อความรู้สึกน้อยในการแสดงรูปทรง จึงนำข้อมูลต่างๆที่เกิดจากการสร้างผลงานมาสรุปเพื่อเป็น แนวทางในการสร้างขึ้นไปทั้งรูปแบบและแนวความคิดให้ชัดเจนมากขึ้น เมื่อมีการวิเคราะห์ขอ บกพร่องของผลงานช่วงที่ผ่านมา การสร้างรูปทรงในโครงการวิทยานิพนธ์ชุดนี้การสร้างรูปทรง

จะอิสระมากขึ้น การคลี่คลายรูปทรงที่มีความชัดเจนในทิศทางที่ให้ความรู้สึกถึงความเคลื่อนไหว การสร้างปริมาตรที่ทำให้เกิดความหนักแน่นมีพลังและความชัดเจนในตัววัสดุให้มากขึ้น

ปัญหาที่เกิดขึ้นในผลงานช่วงนี้คือ เทคนิคและรูปแบบของรูปทรงไม่ตอบสนองทางด้านอารมณ์ที่ชัดเจน และวัสดุที่นำมาใช้ในงานยังทำงานในเรื่องของสุนทรียศาสตร์ไม่เพียงพอ การปรับเปลี่ยนวิธีการและใช้วัสดุที่เหมาะสมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาผลงานในระยะต่อไป

3. การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ได้มีการวิเคราะห์ปัญหาในการสร้างงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งสรุปข้อดีข้อเสียของรูปแบบการนำเสนอเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนผลงาน โดยไม่ได้กระทบต่อแนวความคิดและเกิดความชัดเจนในจุดประสงค์ของการสร้างสรรค์ผลงาน เทคนิคที่ใช้ถูกปรับให้เหมาะสมกับที่มาของรูปทรงเช่น การใช้วัสดุที่นำมาเป็นโครงสร้างมีขนาดใหญ่ขึ้นและคลี่คลายทิศทางเพื่อให้เกิดจังหวะ เกิดความอิสระในรูปทรง การสร้างปริมาตรให้ใหญ่ขึ้นเพื่อแสดงความชัดเจนในเรื่องของกำลัง โดยการใช้ลักษณะพื้นผิวที่มีความหมายในการบอกเรื่องราว ใช้ที่ว่างของรูปทรง 2 รูปทรงที่มีความต่อเนื่อง

ผลงานชุดนี้ได้มีการวิเคราะห์และศึกษาลักษณะของวัสดุที่นำมาสร้างให้เกิดรูปทรงให้สอดคล้องกับเนื้อหาในการนำเสนอ โดยเลือกวัสดุของเครื่องจักรกลที่บ่งบอกถึงความเจริญทางด้านวัตถุ มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงมนุษย์มาประกอบรูปทรงแบบนามธรรมเพื่อให้เกิดจินตนาการความรู้สึกตามเนื้อหาที่ว่า “พัฒนาการของสังคมกับวัตถุ”

สิ่งต่างๆเหล่านี้ทำให้ได้เรียนรู้ถึงประสบการณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะมากยิ่งขึ้นและจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานต่อไปในภายภาคหน้า

บทที่ 5

บทสรุป

จากการศึกษาค้นคว้าและสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ผ่านมา ความรู้ความเข้าใจที่ได้เกิดจากกระบวนการและขั้นตอนของช่วงเวลาการสร้างงาน ผลสำเร็จของงานจึงเป็นประโยชน์นอกจากจะเป็นไปเพื่อตอบสนองต่อแนวความคิดที่แสดงออกในวิทยานิพนธ์เท่านั้น แต่ยังมีผลต่อความคิดและการแสดงออกในงานศิลปะในภายภาคหน้าด้วย ซึ่งสาระสำคัญตั้งแต่ที่มีมาและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ จนกระทั่งเกิดเป็นผลงานประติมากรรม สามารถชี้ให้เห็นความสนใจวิธีการแก้ปัญหา ทักษะคิด จากรูปแบบและเนื้อหาที่พอสรุปได้ดังนี้

ด้านรูปแบบ มีความสนใจต่อสิ่งรอบข้างและสิ่งประดิษฐ์ที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่เรียกว่า เทคโนโลยี โดยผ่านการวิเคราะห์ด้านรูปทรงของสิ่งนั้น ๆ มา ผสมผสานความคิดจินตนาการ ผ่านกระบวนการคลี่คลายรูปทรงในแบบนามธรรม โดยใช้ทัศนธาตุในทางองค์ประกอบศิลป์เป็นสื่อกลางในการสร้างลักษณะเด่น ให้รูปทรงกลายเป็นสัญลักษณ์นำความรู้สึกตามที่ต้องการสื่อให้ชัดเจนที่สุด

ความงามของรูปทรงจะเกิดขึ้นจากการประกอบกันของวัสดุทั้งสองสิ่งคือ สิ่งที่ได้จากรูปทรงของตัววัสดุและรูปทรงที่สร้างขึ้นใหม่ เพื่อเน้นความน่าสนใจให้มีลักษณะเด่นที่ชัดเจนและสอดคล้องในแง่ของความหมาย ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวในการสร้างการประติมากรรมในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้

ด้านเนื้อหา จากการเรียนรู้และได้สัมผัสในการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันได้นำมาเป็นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก อารมณ์ ความคิด ของปัญญาบุคคล ทั้งในวิทยาศาสตร์ปรัชญาจากนั้นจึงมีการวิเคราะห์ถึงเหตุผลความน่าจะเป็นโดยนำประเด็นที่มีผลต่อความรู้สึกพร้อมทั้งตีความและหาคำตอบต่อประเด็นข้อสงสัยนั้น โดยการใช้ศิลปะเป็นเครื่องขึ้นการศึกษาและการสร้างสรรค์งานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้จึงนำเสนอถึงความงดงามของสิ่งต่างๆที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา บางครั้งอาจเป็นสิ่งที่สังคมคิดว่าไม่มีความสำคัญแต่หากพิจารณาถึงความเป็นสุนทรียศาสตร์สิ่งเหล่านั้นอาจมีคุณค่าเหนือกว่าค่าที่ในตัวของมันเอง

บรรณานุกรม

- กำจร สุนทรพงษ์ศรี. ศิลปะสมัยใหม่. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2528.
สาทิศ ชูแสงโต. สถาปัตยกรรมรูปทรง-ที่ว่าง-การจัดภาคแรก. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ ภาควิชาศิลปะสถาปัตยกรรม
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, 2527.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นिरัน แข็งขันธุ์ Mr.niran Khangkan
วัน เดือน ปีเกิด	26 มีนาคม 2519
สถานที่เกิด	จังหวัดกาฬสินธุ์
การศึกษา	- โรงเรียนหนองแสงฉวิลราษฎร์ จังหวัดกาฬสินธุ์ - โรงเรียนเขาวงพิทยาคาร จังหวัดกาฬสินธุ์ - สาขาวิชาประติมากรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประวัติการทำงาน	
ปี พ.ศ.2542	อาจารย์พิเศษ คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาวิชาประติมากรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ปี พ.ศ.2545 – 2547	ลูกจ้างชั่วคราว คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาวิชาประติมากรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ปัจจุบัน	ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ สาขาวิชาประติมากรรม
ประวัติการแสดงผลงาน	
ปี พ.ศ.2540	- การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 14 - การแสดงผลงานศิลปกรรม ป.ต.ท. ครั้งที่ 12
ปี พ.ศ.2541	- การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 15 - การแสดงผลงานศิลปกรรม ป.ต.ท. ครั้งที่ 13 - การแสดงผลงานอเมซิ่งอีสาน อ.ปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
ปี พ.ศ.2542	- การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 45 - การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 16
ปี พ.ศ.2543	- การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 46
ปี พ.ศ.2545	- การแสดงศิลปกรรม “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” - การแสดงผลงานศิลปกรรม ป.ต.ท. ครั้งที่ 17

- ปี พ.ศ.2553 - ร่วมแสดงงานประติมากรรมเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

เกียรติประวัติ

- ปี พ.ศ.2542
- รางวัลเกียรติคุณเหรียญเงิน “ศิลป์ พีระศรี”
จากการแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ ครั้งที่ 15
 - รางวัลดีเด่นระดับประชาชนทั่วไป
จากการแสดงผลงานศิลปกรรม ป.ต.ท. ครั้งที่ 13
 - รางวัลเกียรติคุณอันดับ 3 เหรียญทองแดง ประติมากรรม
จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 45
 - รางวัลเกียรติคุณเหรียญทอง “ศิลป์ พีระศรี”
จากการแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ ครั้งที่ 16
- ปี พ.ศ.2545
- รางวัลดีเด่นระดับประชาชนทั่วไป
การแสดงศิลปกรรม “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 14
- ปี พ.ศ. 2547
- รางวัลที่ 2 การประกวดประติมากรรมติดตั้ง ณ ธนาคารกรุงไทย
 - รางวัลเกียรติคุณอันดับ 3 เหรียญทองแดง ประติมากรรม
จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 50
- ปี พ.ศ.2549
- รางวัลยอดเยี่ยมระดับประชาชนทั่วไปของการแสดงศิลปกรรม
ป.ต.ท. ครั้งที่ 21
- ปี พ.ศ.2551
- รางวัลดีเด่นระดับประชาชนทั่วไปการแสดงศิลปกรรม ป.ต.ท.
ครั้งที่ 23